VN2026-001508
rve ingenieursbureau

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Zuid van 03 februari 2026

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen (33)

Agendapunt: B6

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Sarphatipark locatiebesluit en plaatsing nieuwe toiletvoorziening

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Zuid besluit

1. Kennisnemen van het locatieonderzoek/afwegingskader voor een nieuwe toiletvoorziening in het Sarphatipark en de noodzaak om bij een nieuwe locatie voldoende veiligheidsmaatregelen te nemen en overlast tegen te gaan;

2. In te stemmen met plaatsing van het toilet op aangepaste voorkeurslocatie (H; vlakbij zuidelijke entree) vanuit de beschikbare middelen die hiervoor zijn vrijgemaakt om binnen de raamovereenkomst met het Nederlandse bedrijf Sanitronics nieuwe openbare toiletten te leveren, installeren en te beheren (onder voorbehoud van het verkrijgen van de benodigde omgevingsvergunning);

3. In te stemmen met de volgende veiligheidsmaatregelen;

3.1 het bijplaatsen van beveiligingscameras aan de gevel van het toilet;

3.2 het invoeren van een tijdslot;

Openingstijden: 1 april 31 september 08.00u 22.00u

Openingstijden: 1 oktober 31 maart: 08.00 20.00u

3.3 het instellen van tarifering van het toiletgebruik van 10 cent per toiletgang.

4. In te stemmen met het direct afsluiten van de huidige toiletvoorziening.

5. De stadsdeelcommissie wordt geïnformeerd door de kernboodschap van het besluit van het Dagelijks Bestuur te delen.

Kernboodschap

Het Dagelijks Bestuur stemt in met de plaatsing van een nieuwe toiletvoorziening in het Sarphatipark op de voorkeurslocatie (H; vlakbij zuidelijke entree). Het doel hiervan is om meer openbare toiletten te realiseren voor vrouwen en mensen met een beperking in parken en drukke gebieden.
Het Dagelijks Bestuur van Stadsdeel stemt ook in met uitvoering van veiligheidsmaatregelen om overlast en oneigenlijk gebruik van de nieuwe toiletvoorziening te voorkomen. Zo kan iedereen straks veilig en prettig gebruik maken van de voorzieningen. Er wordt een tijdslot ingevoerd en een laag tarief geheven van 10 cent per gebruik.

Bestuurlijke achtergrond

Op 19 december 2018 nam de gemeenteraad het initiatiefvoorstel *Baas over eigen blaas* aan. Het initiatiefvoorstel vraagt aan het college om uit te gaan van de norm dat er binnen 500 meter een openbaar of opengesteld toilet is in het stadscentrum en in drukke voetgangersgebieden.

Na een Europees aanbestedingsproces is de gemeente een raamovereenkomst aangegaan met het Nederlandse bedrijf Sanitronics voor het leveren, installeren en beheren van de nieuwe openbare toiletten.

Bestuurlijke prioriteit

Met dit plan wordt uitvoering gegeven aan onderdelen van het coalitieakkoord te weten:

Openbare Ruimte en Leefbaarheid, waarin het streven staat benoemd om meer openbare toiletten te realiseren voor vrouwen en mensen met een beperking in parken en drukke gebieden.

Wettelijke grondslag

Artikel 160, lid 1, onder a Gemeentewet. In dit artikel is de algemene bevoegdheid van het college genoemd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren. In de verordening Stadsdelen en Stadsgebied Amsterdam is vervolgens de taak- en bevoegdhedenverdeling tussen college en DBs/bestuurscommissie uitgewerkt. In artikel 8 van de takenlijst staat dat het Dagelijks Bestuur de taak heeft voor de inrichting van de openbare ruimte en groen.

Onderbouwing besluit

1. Kennisnemen van het locatieonderzoek/afwegingskader voor een nieuwe toiletvoorziening in het Sarphatipark en de noodzaak om bij een nieuwe locatie voldoende veiligheidsmaatregelen te nemen en overlast tegen te gaan;

Het huidige toilet van JC Decaux is vaker buiten gebruik dan operationeel. Dit heeft ten dele te maken met de rioolaansluiting die niet goed functioneert vanwege de afstand tot de kabels en leidingen buiten het park.
Doordat het toilet verder het park in is gelegen is er in de avonduren weinig sociale controle op deze plek wat leidt tot sociale onveiligheid. Naar aanleiding hiervan is aan de hand van bijgaand locatieonderzoek gezocht naar een meer geschikte locatie.

2. In te stemmen met plaatsing van het toilet op aangepaste voorkeurslocatie (H; vlakbij zuidelijke entree) vanuit de beschikbare middelen die hiervoor zijn vrijgemaakt om binnen de raamovereenkomst met het Nederlandse bedrijf Sanitronics nieuwe openbare toiletten te leveren, installeren en te beheren (onder voorbehoud van het verkrijgen van de benodigde omgevingsvergunning);

Locatie H is de voorkeurslocatie op basis van dit locatieonderzoek. Wat betreft ligging is deze bereikbaar vanaf het gehele park en daarbuiten. Nadelig is echter dat de afstand tot de speeltuin aanzienlijk is maar dit weegt niet op tegen de positieve punten. De locatie heeft door de ligging aan de zuidelijke zijde een bepaalde mate van sociale controle vanaf de straat en de woningen aan de overzijde van de straat. We verwachten hier geen of beperkte negatieve respons van bewoners omdat de afstand tot het toilet groot is. Door deze ligging is de aansluiting op kabels en leidingen en verlichting goed mogelijk. Hoewel deze locatie wel impact heeft op de boomwortels en ervaring van het groen in het Sarphatipark heeft deze locatie weinig impact op de algehele ervaring van het park. Met name door de ligging weg van de beide monumenten in het park heeft het hierop geen impact. Dit is in lijn met advies van de ambtelijk secretaris van de commissie omgevingskwaliteit.

Aanpassing voorkeurslocatie H

Naar aanleiding van de voorkeurslocatie is een advies opgevraagd bij de Technische Advies Commissie Hoofdgroenstructuur (TAC) en is een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd. Omdat het

Sarphatipark in de Hoofd Groenstructuur ligt dient de TAC om advies gevraagd te worden. In het kort is door de TAC positief geadviseerd op de locatie mits er geen negatief effect zou zijn op de bomen. Als er wel negatief effect zou zijn op de bomen werd voorgesteld om de toiletunit ca. 7 meter op te schuiven naar het Oosten. Naar aanleiding van dit advies is een BEA uitgevoerd met betrekking tot het effect op zes bomen. Uit deze analyse is gebleken dat de voorgestelde voorkeurslocatie H een negatief effect zou hebben op een aantal bomen. Op basis hiervan is het advies van de TAC opgevolgd en is een aanpassing gedaan op voorkeurslocatie H.

Het nieuwe vaste toiletgebouw zal naar verwachting in Q3 2026 geplaatst worden.
Het tijdelijk deel van het Omgevingsplan (Bestemmingsplan De Pijp 2018) staat het bouwen van het toiletgebouw op deze locatie niet toe. Medewerking is slechts mogelijk via een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Deze procedure zal worden opgestart nadat het DB met voorliggende besluiten heeft ingestemd.

3. In te stemmen met de volgende veiligheidsmaatregelen;

Het huidige toilet wordt vaak als overnachtingsplek gebruikt en vies achtergelaten. Om te voorkomen dat dit bij het nieuwe toiletgebouw ook gebeurt, is het advies om aanvullende maatregelen te treffen zodat iedereen straks veilig en prettig gebruik kan maken van het toilet.

3.1 het bijplaatsen van beveiligingscameras aan de gevel van het toilet;

De beveiligingscameras kunnen onder de rand worden bevestigd ter hoogte van de ingang van het mindervalidetoilet. Beveiligingscameras kunnen zonder bestuurlijke besluitvorming geplaatst worden omdat dit geen openbare orde cameras betreffen. Het gaat hier om objectbeveiliging. De beveiligingscameras staan dus niet in verbinding met de Centrale Cameratoezicht Ruimte in Amsterdam. Er is dan ook geen directe opvolging bij ongeregeldheden. Wel kunnen de beelden achteraf online worden ingezien. Ondanks dat er geen directe opvolging plaatsvindt, is de ervaring dat de beveiligingscameras toch een afschrikkende werking hebben.

3.2 het invoeren van een tijdslot;

Openingstijden: 1 april 31 september 08.00u 22.00u
Openingstijden: 1 oktober 31 maart: 08.00 20.00u

Het toiletgebouw kan eenvoudig worden afgesloten op bepaalde tijden door een tijdslot in te stellen. De urinoirs aan de buitenzijde zijn niet afsluitbaar en blijven wel te allen tijde toegankelijk. Op tijden wanneer er weinig mensen in het park zijn, is er weinig sociale controle. De ervaring leert dat er zich dan vaker incidenten voordoen. De ervaring van de leverancier is dat openingstijden effectief zijn in het tegengaan van misbruik en vandalisme.

3.3 het instellen van tarifering van het toiletgebruik van 10 cent per toiletgang.

Een andere maatregel die een drempel op kan werpen voor oneigenlijk gebruik is het instellen van een toegangsprijs. Gebruikers kunnen dan eenvoudig betalen met hun bankpas. Dit werpt een drempel op voor mensen die het toilet oneigenlijk gebruiken omdat hun gegevens die gekoppeld zijn aan de bankpas op deze manier kenbaar worden.

Om de voorziening toch toegankelijk te houden voor mensen met een kleine portemonnee is ht advies in eerste instantie een entreeprijs van 0,10 cent in te stellen in navolging van het toilet dat in het Oosterpark is geopend. Dit bedrag kan op een later moment desgewenst eenvoudig nog worden aangepast.

4. In te stemmen met het direct afsluiten van de huidige toiletvoorziening.

Het huidige toilet van JC Decaux heeft veel last van storingen en is daardoor al geruime tijd buiten werking en wordt niet meer schoongemaakt. Ondanks dat het toilet is afgesloten, is het sterk vervuild doordat het toilet regelmatig wordt opengebroken. Dit zorgt voor overlast en onveiligheid. In het komend voorjaar en in de zomer worden tijdelijke mobiele toiletvoorzieningen in het park geplaatst.

Advies en afstemming

Het locatie onderzoek/afwegingskader is in samenspraak met team Veiligheid opgesteld en afgestemd met de technische advies commissie (TAC) en Welstand. Voorgestelde locatie werd door alle partijen positief ontvangen.

Het besluit is te klein voor een participatieplan. Maar de omgevingsvergunning wordt nog gedupliceerd en ter inzage gelegd.

Duurzaamheid

Bij de ontwikkeling van de toiletten is gelet op duurzaamheid. De gebruikte materialen en de manier van bouwen draagt hieraan bij. Zo zijn de units industrieel flexibel demontabel waardoor onderdelen makkelijk vervangbaar zijn of vernieuwd kunnen worden.
Daarnaast zijn de gebruikte reinigingsmiddelen volledig biologisch afbreekbaar.

Participatie

Het locatie onderzoek/afwegingskader is besproken in het Sarphatiparkoverleg waar vertegenwoordigers van Vereniging Sarphatipark, de vrijwilligers van het Groengemaal, de politie en de gebiedsbeheerder aanwezig waren en is positief ontvangen.

Financiële onderbouwing

De kosten voor de realisatie inclusief aansluiting en het schoonmaken en regulier onderhoud worden gefinancierd vanuit het centraal stedelijk programma.

De kosten voor het leveren en aanbrengen van de cameras zijn beperkt; 1.847 en worden betaald vanuit project Sarphatipark.

Over de kosten voor het beheer en onderhoud van de cameras worden nog nadere afspraken gemaakt met Beheer. Denk hierbij aan kosten voor schoonmaken, reparatie wanneer kapot, afschrijvings-/vervangingskosten etc. maar ook aan terugkerende kosten voor dataverbruik, sim kaart e.d. en de taak/verantwoordelijkheid om camerabeelden uit te lezen wanneer er zich een incident voordoet).

Conclusie:

Kosten voor realisatie, aansluiting en beheer en onderhoud van de toiletvoorziening zijn gedekt.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in besluitenlijst.

Gegenereerd: vTER VERGADERING

Buiten de gemeente

nvt

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2026-006897	Stadsdeel Zuid Voordracht (pdf)
AD2026-006912	Plankaart locatie openbaar toilet Sarphatipark 6-1-2025.pdf (pdf)
AD2026-006913	Boekje locatiestudie openbaar toilet Sarphatipark 6-1-2025 lage resolutie.pdf (pdf)

Uitslag

A Akkoord